

GEANNOTEEERDE AGENDA INFORMELE RAAD BUITENLANDSE ZAKEN HANDEL VAN 22 & 23 OKTOBER 2026

Introductie

Op donderdag en vrijdag 22 en 23 oktober a.s. vindt, onder Iers voorzitterschap, de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel plaats in Dublin, Ierland. Bij het diner op 22 oktober zal de Canadese minister van Handel Maninder Sidhu (te bevestigen) aanwezig zijn. De dag erna zal tijdens de plenaire vergadering van de Raad worden gesproken over achtereenvolgens de handelsrelatie van de Europese Unie (EU) met China en de stand van zaken in bilaterale onderhandelingen over handelsakkoorden. Tijdens de lunch zal in aanwezigheid van de handelsvertegenwoordiger van de Verenigde Staten (USTR) Jamieson Greer (te bevestigen) van gedachten worden gewisseld over de handelsrelatie van de EU met de Verenigde Staten (VS).

Handelsrelatie tussen de EU en China

De Raad zal spreken over de handelsbetrekkingen met China, in het bijzonder over de toenemende druk van het Chinese handels- en industriebeleid op de Europese industrie. Naar verwachting zal de Europese Commissie een terugkoppeling geven van recente gesprekken met Chinese zijde over herbalanceren van de handelsrelatie en een vooruitblik geven op de komende maanden. Binnen de EU bestaat brede overeenstemming over het belang van deze discussie. Ook het kabinet hecht eraan dat dit onderwerp hoog op de agenda blijft en dat de EU hierin eensgezind en gecoördineerd optrekt. Nederland zal in de Raad het belang van een constructieve dialoog met China onderstrepen om knelpunten zoveel mogelijk via dialoog te voorkomen en op te lossen. Tegelijkertijd is het kabinet van mening dat deze dialoog tot concrete resultaten moet leiden en dat bij uitblijven daarvan een effectieve inzet van het Europese handelsinstrumentarium noodzakelijk is om het gelijke speelveld voor Europese bedrijven te waarborgen, waaronder het gebruik van handelsdefensieve maatregelen en gericht op geopolitiek strategische sectoren. Daarbij ziet het kabinet ruimte voor verbetering van het bestaande handelsinstrumentarium, zodat de EU adequaat kan blijven optreden tegen het toenemende aantal marktverstoringende praktijken door derde landen. Parallel hieraan spant het kabinet zich in de EU actief in voor een actieve handelsdiversificatie-agenda om risicovolle strategische afhankelijkheden te voorkomen en te mitigeren.

Bilaterale onderhandelingen

De Raad zal naar aanleiding van een toelichting van de Commissie stilstaan bij verschillende bilaterale handelsrelaties, inclusief aangekondigde, lopende en afgeronde onderhandelingen over handelsakkoorden. Naar verwachting betreft dit onder andere de onderhandelingen met Indonesië, India en de Filipijnen. Een geactualiseerde versie van de voortgangsrapportage handelsakkoorden met een overzicht van de lopende onderhandelingen is bijgevoegd bij deze geannoteerde agenda.

Zo zal de Commissie naar verwachting ingaan op de voorstellen voor Raadsbesluiten voor het sluiten van zowel een handels- als een investeringsakkoord met Indonesië. De kabinetsappreciatie van beide akkoorden ging uw Kamer reeds toe. Voorts zal naar verwachting gesproken worden over het ratificatieproces van het handelsakkoord tussen de EU en India. In september heeft de Europese Commissie de volledige teksten van dit akkoord gepubliceerd en de EU heeft eerder de ambitie uitgesproken om nog dit jaar, in december, het akkoord te tekenen. De kabinetsappreciatie van het akkoord zal voor het volgende Commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken/Handel met uw Kamer worden gedeeld.

Naar verwachting zal ook worden gesproken over de onderhandelingen met de Filippijnen, en de substantiële overeenkomst die de Europese Commissie op 22 september jl. aankondigde.

Lunch: Handelsrelatie tussen de EU en de VS

Naar verwachting zal *United States Trade Representative*, Jamieson Greer, aan de lunch op 23 oktober deelnemen. Tijdens de lunch zal van gedachten worden gewisseld over de trans-Atlantische handelsrelatie.

Nederland en de Europese Commissie zullen zich inzetten voor een verdere uitwerking van de gezamenlijke EU-VS-verklaring, gebaseerd op vier uitgangspunten: ten eerste moet het behaalde resultaat evenwichtig en wederzijds voordelig zijn. Ten tweede moeten bestaande zorgen over Amerikaanse heffingen op metaalderivaten worden weggenomen. Daarnaast moet de VS zich bereid tonen tot het overwegen van verderewederzijds voordelige tariefverlaging. Als laatste moet de regulatoire autonomie van beide partijen worden gerespecteerd.

Ook zal Nederland zijn zorgen over de MATCH Act van het Amerikaanse Congres opnieuw overbrengen gezien de verreikende impact die deze wet zou hebben op de Nederlandse en Europese halfgeleiderindustrie en -ecosysteem, en de extraterritoriale werking van het voorstel, als deze inderdaad zou worden aangenomen. De MATCH Act is nog in behandeling in zowel het Huis als in de Senaat.

Overig

Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO)

Dit jaar bestaan de OESO-richtlijnen, die de basis van het Nederlandse IMVO-beleid vormen, 50 jaar. Om dit speciale moment te markeren en de dialoog met derde landen te versterken cofinancierde NL deze zomer het *Inclusive Platform on Due Diligence Policy Co-operation* van de OESO. Hierbij bespraken ruim 70 landen hoe zij - met oog op een gelijk speelveld - meer effectief en coherent IMVO-beleid kunnen maken. Daarnaast heeft het kabinet de ondersteuning van het Nederlandse bedrijfsleven versterkt door ophoging van de Subsidieregeling Verantwoord Ondernemen MKB (SVOM), intensivering van de IMVO-ondersteuning op de posten en de lancering van twee nieuwe handreikingen over verantwoord ondernemen (i.r.t. conflictgebieden en anti-corruptie) dit najaar. Het Nederlandse Contactpunt voor de OESO-richtlijnen (NCP) markeert dit jaar hun 25-jarig bestaan en het jubileum van de richtlijnen met een speciale themabijeenkomst in december.

Stand van zaken implementatie CSDDD

Gedurende de zomerperiode zijn adviezen van stakeholders uitgevraagd, heeft er een publieke internetconsultatie plaatsgevonden en zijn er diverse toetsen uitgevoerd. De ATR heeft, gezien de aanpassingen door de Omnibus I, een nieuw advies gegeven over de Wvto. Het advies heeft een dictum I (Indienen/vaststellen). De ACM, de beoogd toezichthouder, concludeert in haar Uitvoerbaarheids- en Handhaafbaarheidstoets (UHT) dat het wetsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar is, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. De ACM benoemt in de UHT ook enkele aandachtspunten. Dit zijn bekende punten waar het kabinet reeds mee bezig is en zich de komende tijd voor zal blijven inzetten. Zo wordt in het door Nederland geschreven en breed gesteunde non-paper, bij de Europese Commissie reeds aandacht gevraagd voor het belang van (i) coherentie tussen verschillende due diligence-wetten, (ii) de richtsnoeren als middel om open normen uit te leggen, (iii) brede consultatie van de richtsnoeren, (iv) tijdige start van het Europese netwerk van toezichthouders en (v) in kaart brengen van in-scope bedrijven uit derde landen.

Wanneer de internetconsultatiereacties, adviezen en toetsen zijn verwerkt wordt toegewerkt naar adviesaanvraag bij de Raad van State. Na ontvangst en verwerking van dat advies zal het wetsvoorstel in de loop van 2027 ter behandeling aan uw Kamer worden verzonden.

Stand van zaken Forced Labour Regulation (FLR)

Ook de implementatie van de FLR is in volle gang. Na notificatie van de NLA, ILT, NVWA en IGJ als handhavende instanties voeren de ministeries van Buitenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid gesprekken over de inrichting van de rest van het toezicht. Het gaat daarbij met name om het aanwijzen van de Leidende Bevoegde Autoriteit die formeel verantwoordelijk wordt voor het besluiten over producten gemaakt met dwangarbeid in Nederland. De Arbeidsinspectie (NLA) heeft reeds aangeboden een rol te willen spelen bij het vaststellen van dwangarbeid. Het kabinet streeft ernaar het toezicht op korte termijn in de uitvoeringswet verder vorm te geven en bij de betrokken toezichthouders en Douane UHT's voor de voorgestelde rollen aan te vragen.

Daarnaast heeft het ministerie een beperkte Bedrijfseffectentoets uit laten voeren, waarbij de mogelijke regeldruk (eenmalig en permanent) voor bedrijven, markteffecten en sociaaleconomische effecten in kaart zijn gebracht.¹ Ook wordt er gewerkt aan het ondersteunen en informeren van bedrijven, o.a. via het MVO-Steunpunt. Zo vindt er in november een bijeenkomst plaats voor Nederlandse bedrijven en branche- en sectororganisaties met praktische informatie in voorbereiding op de verordening. Tot slot heeft de Commissie

¹ <https://open.overheid.nl/details/c24d52c2-9324-4f62-8afb-d133f5228173>

in juni de richtsnoeren en de *"Forced Labour Single Portal"* gepubliceerd met tools voor het tegengaan van dwangarbeid en ondersteuning voor het midden- en kleinbedrijf. De database met risicoproducten en -regio's is nog in ontwikkeling.

Evaluatie Dual-Use Verordening

De Europese Commissie is begonnen met de evaluatie van de Dual-Use Verordening, die in 2021 in werking is getreden. Het doel van de evaluatie is om te bepalen in hoeverre de verordening haar doelstellingen realiseert. Deze doelstellingen zijn onder meer: het voorkomen van de verspreiding van massavernietigingswapens, het waarborgen van grondrechten en het internationaal humanitair recht, het zorgen voor een gelijk speelveld voor exporteurs op de interne markt en het ondersteunen van innovatie en internationale onderzoekssamenwerking. De Commissie heeft een brede groep belanghebbenden opgeroepen te reageren op te consultatie, waaronder bedrijven, brancheorganisaties, onderzoeksinstituten en andere academische organisaties. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft dit ook expliciet bij deze doelgroepen in Nederland onder de aandacht gebracht. De EU-lidstaten hebben daarnaast van de Commissie een gerichte vragenlijst ontvangen om op de Verordening te reflecteren. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de beantwoording vanuit Nederland gecoördineerd. De consultatiefase is inmiddels bijna afgerond. Naar verwachting wordt het rapport begin 2027 opgeleverd.

Appreciatie SIFA Ecuador

Op 11 september jl. heeft de Europese Commissie een concept-Raadsbesluit samen met de tekst van een akkoord voor het faciliteren van duurzame investeringen (Sustainable Investment Facilitation Agreement, SIFA) tussen de Europese Unie en Ecuador ter besluitvorming aangeboden aan de Raad. Uw Kamer is over de mandaatverlening eerder geïnformeerd². De afspraken uit de SIFA vallen onder de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie. Het betreft daarom een zogenoemd EU-only-akkoord, waarvoor voor de inwerkingtreding geen ratificatie door de lidstaten vereist is.

De SIFA heeft tot doel een wederzijds aantrekkelijker, transparanter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen, gericht op het stimuleren van wederzijdse investeringen. Door het wegnemen van belemmeringen en het stroomlijnen van procedures moet het voor bedrijven makkelijker worden om te investeren, met in het bijzonder aandacht voor het midden- en kleinbedrijf. Het bevorderen van duurzame investeringen en duurzame ontwikkeling is een belangrijk element van de SIFA. In het akkoord zijn toezeggingen opgenomen om milieu- en arbeidswetten en/of -normen niet te verzwakken om investeringen aan te trekken. Ook herbevestigen de EU en Ecuador hun verplichtingen onder internationale arbeids- en milieuovereenkomsten, waaronder de Overeenkomst van Parijs. Afwijkend van eerder gesloten SIFAs is er een annex over duurzame energie en grondstoffen toegevoegd. Hierin onderstrepen beide partijen het belang van duurzame energie en grondstoffen, en bevestigen zij dat zij zich zullen inzetten voor het ondersteunen van de energietransitie. Het artikel over duurzame energie richt zich onder andere op het bevorderen van open, concurrerende en transparante wet- en regelgeving. Bij het artikel over grondstoffen ligt de nadruk op eerlijke, verantwoorde en duurzame inzet in de waardeketen, inclusief winning, verwerking en recycling. Volgens het artikel over het recht om te reguleren behouden beide partijen beleidsvrijheid om investeringsactiviteiten binnen hun grondgebied te reguleren in lijn met hun nationale beleidsdoelstellingen. Omdat het Nederlandse investeringsbeleid reeds zodanig transparant, gestroomlijnd en inclusief is, worden geen aanvullende lasten voorzien.

² Kamerstuk 2025/26, 22 112 nr. 4172

In de SIFA worden nadrukkelijk geen verplichtingen gecreëerd op het gebied van investeringsbescherming, geschillenbeslechting tussen investeerders en staten, markttoegang of visumprocedures voor zakelijke doeleinden. Deze onderwerpen vallen buiten de reikwijdte van dit mandaat en worden geregeld in investeringsbeschermingsovereenkomsten (IBO's).

Het kabinet zet in op het aangaan van brede strategische partnerschappen, zoals uitgeschreven in de Beleidsbrief Buitenlandse Zaken³. Daarnaast kan de SIFA bijdragen aan het verder verdiepen van economische samenwerking tussen de EU en Ecuador. De onderhandelde SIFA met Ecuador past binnen de inzet van het kabinet, mede ten aanzien kritieke grondstoffen, en het kabinet staat derhalve positief tegenover deze SIFA. Omdat de reeds gesloten SIFA met Angola eenzelfde structuur hanteert verwijs ik voor een uitgebreidere appreciatie naar de brief 'Besluitvorming EU-Angola Sustainable Investment Facilitation Agreement'⁴.

Appreciatie mandaat digitale handelsakkoord EU-Costa Rica

De Europese Commissie heeft een aanbeveling voor een Raadsbesluit met bijbehorende onderhandelingsrichtsnoeren voorgesteld waarin zij de Raad verzoekt om de onderhandelingen over een overeenkomst over digitale handel met Costa Rica te starten. Deze overeenkomst beoogt de digitale handel tussen beide partijen te stimuleren, ter aanvulling op het bestaande associatieakkoord tussen de EU en Centraal-Amerika. Daarnaast zal deze overeenkomst de rechtszekerheid voor bedrijven en consumenten versterken en bijdragen aan consumentenbescherming, transparantie en versterkte samenwerking tussen de EU en Costa Rica op het terrein van digitale regelgeving, met inachtneming van EU-wetgeving over o.a. cyberveiligheid en gegevensbescherming.

Het kabinet beoordeelt de aanbeveling voor het Raadsbesluit en de bijbehorende onderhandelingsrichtsnoeren positief. Costa Rica is een belangrijke partner voor de EU en een aantrekkelijke bestemming voor Europese investeringen. Ambitieuze digitale handelsregels met Costa Rica kunnen dan ook belangrijke kansen bieden om de grensoverschrijdende digitale dienstenhandel tussen de EU en Costa Rica verder te vergemakkelijken, regeldruk en belemmeringen te verminderen, nieuwe mogelijkheden te openen voor Europese bedrijven en het consumentenvertrouwen te versterken. Daarmee sluit de beoogde overeenkomst aan bij de wens van het kabinet om via handelsbevordering en economische diplomatie onze diplomatieke, economische en geopolitieke banden met partners te verstevigen. De voorgestelde richtsnoeren sluiten bovendien aan op bestaand kabinetsbeleid op onderwerpen zoals het waarborgen van grensoverschrijdende gegevensstromen. Aangezien grensoverschrijdende gegevensstromen een belangrijk onderdeel van digitale handel zijn, acht het kabinet het van belang dat hier ook afspraken over worden gemaakt, waarbij het kabinet speciale aandacht heeft voor de bescherming van persoonsgegevens bij doorgifte naar een derde land. De verwerking van persoonsgegevens dient plaats te vinden conform de wettelijke kaders, zoals de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Gezien voorgaande is het kabinet voornemens om met de aanbeveling van de Commissie in te stemmen.

³ Kamerstuk 36 800-V, nr. 103

⁴ Kamerstuk 2022/23, 31 985 nr. 81